

Station Kropswolde is toch een 'jongensdroom'?

■ KROPSWOLDE - De reiziger heeft, zo lijkt het, zijn kaartje vergeten. Op het schuifloket ligt er nog één. Zo'n bruin, kartonnen kaartje dat nergens meer te koop is, maar o zo vertrouwd. Achter de balie is iemand in de weer. Is het de stationschef? Of is het de beeldhouwer?

Door **Cees Stolk**
Foto's **Anne Marie Kamp**

Station Kropswolde is een verhaal apart. Een station dat zijns gelijke niet kent in Nederland. De Staatsspoorwegen van toen lieten standaard types bouwen en daar past dit gebouw uit 1915 niet in. Kropswolde is anders dan elders en dat is mede het werk van een grootindustrieel. J.E. Scholten is de naam, wiens vader W.A. als aartsvader gold van de

strokarton en aardappelmeel. Hij was de man die de Veenkoloniën op de kaart zette en tegen zijn enige zoon Jan Evert (in de wandeling Johan genoemd) snoefde: „Mijn zoon, wij zullen vijftig fabrieken bouwen.”

Senior verfoeide de trein als vervoermiddel. Hij gruwde van nutteloos wachten en zwoer bij het rijtuig. Maar junior haalde hem over toch eens met het IJzeren Ros op inspectie te gaan naar zijn fabrieken.

Het verhaal over junior's bemoeienis met Kropswolde is te mooi om onvermeld te laten. Grootindustrial Scholten had vele fabrieksmeisjes uit de Stad aan het werk en wilde niet dat zij in de kou op het perron zouden moeten wachten. Hij schonk het station een wachtkamer derde klasse. Een ruimte van 8 bij 6,6 meter, met houten banken en potkachel.

In stijl

Die ruimte is nu atelier; die van de veel kleinere eerste en tweede klasse (vier bij vijf meter) galerie. De somber donkerbruine banken en de potkachel zijn opzettelijk ongemoeid gelaten. En Max en

▲ Station Kropswolde verkoopt geen kaartjes meer. Het fraaie gebouw uit 1915 is nu omgetoverd in een galerie: halte Kropswolde van moeder en zoon Lagerwerf. In 1990 pachtten zij het gebouw van de Nederlandse Spoorwegen.

Foto: Anne Marie Kamp

Barbara hebben hun boodschap in het hout gekerfd: 'met liefde 1 uur op trein gewacht'. Zonde om dat bericht van gene zijde over te verven, vindt de huidige bewoner. Krassen als tekens van leven. Het station blijft in stijl.

'Stationschef' Martijn Lagerwerf heeft oog voor historie. Het oude mag oud blijven. Hij houdt de sfeer van stoom levend. Onder de banken staan de ongepakte koffers klaar voor een verre reis. Hij snorde de valiezen op een rommelmarkt op en kleedde zo 'zijn' station wat

aan. Boven de deur van de wachtkamer schilderde hij Aletta (Jacobs); een eerbetoon aan de voorvechtster voor vrouwenemancipatie, die op weg naar de universiteit van Gröningen vaak het station Kropswolde passeerde.

Tegels

Die reis maakte Martijn, zoon van kunstenares Magda Lagerwerf uit Jipsinghuizen, zelf ook vaak toen hij Academie Minerva bezocht. „Wat een mooi gebouw dacht ik. Kon

▲ Martijn Lagerwerf in zijn galerie, de voormalige wachtkamer van de eerste en tweede klasse. De somber donkerbruine banken van de wachtkamer zijn met opzet zo gelaten. De sfeer van toen is nog tastbaar.

Foto: Anne Marie Kamp

ik daar maar eens wonen, mijmerde ik telkens. Toen ik hoorde dat het gebouw te koop stond heb ik meteen een plan ingeleverd voor een werkplaats voor kunstenaars. Binnen een maand zat ik hier.”

Hij kijkt met een blik van hoe-heb-ik-'m-dat-geflikt. Het is ook bijna een godswonder dat de NS in haar sloopwoede dit station spaarde. Buiten en binnen bleven zo goed als intact: de 'ijzige' hal, de tegels op de vloer, het bagagedepot, de al genoemde wachtkamers, kastjes, deurtjes, zelfs de

naam, betegeld in azuurblauw, al zijn de D en de E van KROPSWOLDE ietwat beschadigd. Het station staat, zegt hij, als een burcht. „De kozijnen zijn nog origineel en willen niet rotten.”

Hij stapt het perron op en blikte omhoog naar zijn woonvertrek. „Ik kijk uit over het Foxholstermeer en zie misschien wel de mooiste zonsopgang van Groningen.” De 'stationschef' is met recht trots. „Dit is toch een jongensdroom?”